

1945, 5. květen. Košice. — Vládní nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

Podle ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 číslo 18 Úředního věstníku československého o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění vydává vláda republiky Československé za podpisu presidenta republiky toto nařízení:

§ 1.

1. Na osvobozeném území Československé republiky budtež vytvořeny a pokud možno v nejkratší době po vytvoření volbami podle zásad československých volebních řádů a podle zvláštního vládního nařízení obnoveny místní, okresní a zemské národní výbory, jakožto orgány zastupitelské a orgány veřejné správy ve všech jejích oborech.

2. Jakožto orgány státní správy jsou národní výbory podřízeny vládě.

3. Národní výbory podléhají kontrole lidu. Lid může jejich členy odvolati a nahraditi jinými. Způsob odvolání a nahrazení bude určen volebním řádem.

§ 2.

1. V každé obci se ustaví místní národní výbor.

2. Místní národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

3. Místní národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo obecní (městské) zastupitelstvo, obecní (městská) rada a starosta obce (města).

4. Dnem ustavení místního národního výboru zaniká obecní (městské) zastupitelstvo.

5. Obecní (městský) úřad stává se po zániku obecního (městského) zastupitelstva úřadem místního národního výboru a provádí jeho rozhodnutí a opatření.

6. Místní národní výbor ihned propustí zaměstnance všech kategorií, kteří se provinili proti národním a státním zájmům.

7. Místní národní výbor je podřízen okresnímu národnímu výboru.

8. Počet členů místního národního výboru je stejný jako počet členů obecního (městského) zastupitelstva.

9. Plenární schůze místního národního výboru jsou veřejné.

§ 3.

1. V sídle každého okresního úřadu ustaví se okresní národní výbor.

2. Okresní národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

3. Okresní národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo okresní zastupitelstvo, okresní úřad a okresní hejtman (náčelník).

4. Dnem ustavení okresního národního výboru zaniká okresní zastupitelstvo.

5. Okresní úřad stává se po zániku okresního zastupitelstva úřadem okresního národního výboru a provádí jeho rozhodnutí a opatření.

6. Okresní národní výbor ihned propustí zaměstnance všech kategorií, kteří se provinili proti národním nebo státním zájmům.

7. Okresní národní výbor je podřízen zemskému národnímu výboru; dokud se neustaví zemský národní výbor, je podřízen vládě.

8. Počet členů okresního národního výboru je stejný jako počet členů okresního zastupitelstva.

9. Plenární schůze okresního národního výboru jsou veřejné.

§ 4.

1. V sídle každého zemského zastupitelstva ustaví se zemský národní výbor.

2. Zemský národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

3. Zemský národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo zemské zastupitelstvo, zemský úřad a zemský prezident.

4. Dnem ustavení zemského národního výboru zaniká zemské zastupitelstvo.

5. Zemský úřad stává se po zániku zemského zastupitelstva úřadem zemského národního výboru a provádí jeho rozhodnutí a opatření.

6. Zemský národní výbor ihned propustí zaměstnance všech kategorií, kteří se provinili proti národním nebo státním zájmům.

7. Zemské národní výbory jsou podřízeny vládě.

8. Počet členů zemského národního výboru je stejný jako počet členů zemského zastupitelstva.

9. Plenární schůze zemského národního výboru jsou veřejné.

§ 5.

Ministr vnitra nebo jiný příslušný ministr mohou v mezích své působnosti učiniti rozhodnutí a opatření ve věcech spadajících do působnosti národních výborů také přímo, uzná-li vláda anebo v nebezpečí z prodlení předsednictvo vlády,

a) že toho vyžaduje řádný chod veřejné správy, anebo

b) že rozhodnutí nebo opatření národního výboru odporuje demokratickým řádům republiky nebo veřejnému zájmu.

§ 6.

1. Pro dočasnou správu obcí nebo okresů, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého nemůže být ustaven národní výbor, budou jmenovány správní komise, které mají přibrati k spolupráci zástupce státně spolehlivého obyvatelstva.

2. Pro okresy jmenuje správní komise ministerstvo vnitra, pro obce okresní národní výbor, a není-li ho, okresní správní komise.

3. Pravomoc správních komisí je stejná jako pravomoc národních výborů místních, pokud se týče okresních.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedou je všichni členové vlády.

Dr. Eduard Beneš v. r.,

Zd. Fierlinger v. r.,

Gottwald v. r., Šrámek v. r., David v. r., Ján Ursíny v. r., Široký v. r., Václ. Nosek v. r., Dr. V. Šrobár v. r., Pietor v. r., J. Ďuriš v. r., Dr. Šoltész v. r., A. Procházka v. r., Svoboda v. r., Nejedlý v. r., V. Kopecký v. r., gen. Hasal v. r., Frant. Hála v. r., Stránský v. r., V. Majer v. r., B. Laušman v. r., Dr. V. Clementis v. r., též za min. J. Masaryka, gen. dr. Ferjenčík v. r., J. Lichner v. r., též za min. Ripku.

Sb. z. a n., čís. 4/1945.

1945, 5. květen. Praha. — Provolání České národní rady o převzetí vládní a výkonné moci v českých zemích.

Lide český!

Česká národní rada jako představitelka revolučního hnutí českého lidu a jako zmocněnec vlády Čs. republiky v Košicích¹ ujímá se dnešním dnem moci vládní a výkonné na území Čech, Moravy a Slezska.²

Pod údery hrdinných spojeneckých armád a pod údery aktivního odporu českého lidu zanikl tak řečený protektorát Čechy a Morava, který nám byl Němci vnucen, a tím zanikla veškerá správní moc, vykonávaná protektorátní vládou a německými úřady.